

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010. tālr.: 67686768. fakss: 67244074. e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Rīgā

29.07.2011. Nr. 1-5/162

Uz 15.06.2011. Nr. 1-04/236-pav

**Latvijas Republikas Satversmes tiesas
tiesnesim Gunāram Kūtrim**

Jura Alunāna ielā 1, Rīgā, LV-1010

Par viedokli lietā Nr.2011-02-01

Šā gada 20.jūnijā Tiesībsarga birojā saņemts Jūsu lēmums, ar kuru Latvijas Republikas tiesībsargs atzīts par pieaicināto personu lietā Nr.2011-02-01 „Par likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” 22.panta pirmās daļas otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91.pantam” un uzaicināts iesniegt Satversmes tiesā viedokli par likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” 22.panta pirmās daļas otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91.pantam.

Likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” 22.panta pirmās daļas otrais teikums (turpmāk arī – apstrīdētā norma) noteic, ka zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, ja tā saistīta ar zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes īpašuma kompensēšanu ar līdzvērtīgu zemi, veic tikai tajā administratīvajā teritorijā, kurā bijušie zemes īpašumi atrodas.

No pieteikuma izriet, ka, pieteikuma iesniedzēja – Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta – ieskatā, apstrīdētā norma neatbilst Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91.panta pirmajam teikumam, kurš noteic: „Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā”. Saskaņā ar pieteikuma iesniedzēja norādīto apstrīdētā norma paredz atšķirīgu attieksmi pret divām iedzīvotāju grupām, kas atrodas vienādos apstākļos. Abas grupas veido personas, kurām atjaunotas īpašuma tiesības vai kurām zemes īpašums kompensēts ar līdzvērtīgu zemi kā bijušajiem zemes īpašniekiem, kuriem 1940.gada 21.jūlijā piederēja zemes īpašums Latvijas Republikā, un viņus pārdzīvojušiem laulātajiem, bērniem un mazbērniem, politiski represētajiem un 1.grupas invalīdiem. Taču zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem veic tikai tām personām, kuru zemes

uzmērīšana saistīta ar zemes īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes īpašuma kompensēšanu ar līdzvērtīgu zemi tikai tajā administratīvajā teritorijā, kurā bijušie zemes īpašumi atrodas. Pārējām personām zemes kadastrālā uzņēmīšana jāveic par saviem līdzekļiem.

Likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 4.panta otrā daļa noteic, ka bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem tiek atjaunotas īpašuma tiesības uz zemi, atdodot dabā viņu bijušo zemes īpašumu vai tā daļu vai piešķirot īpašumā līdzvērtīgu zemi citā vietā attiecīgā pagasta vai rajona robežās vai arī citos republikas pagastos ar šo pagastu zemes komisijas lēmumu no nepieprasītās zemes vai valsts vai pašvaldību zemes. Tulkojot šo normu kopsakarā ar apstrīdēto normu, secināms, ka tajos gadījumos, kad īpašumtiesības tiek atjaunotas, atdodot dabā bijušo zemes īpašumu, zemes kadastrālā uzņēmīšana tiek veikta par valsts budžeta līdzekļiem. Tādējādi apstrīdētā norma, pirmkārt, paredz zemes kadastrālo uzņēmīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, ja īpašumtiesības tiek atjaunotas uz zemesgabalu, kurš bija personas īpašumā uz 1940.gada 21.jūliju. Otrkārt, apstrīdētā norma līdzvērtīgas zemes saņemšanas gadījumā paredz personai tiesības veikt zemes kadastrālo uzņēmīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, ja līdzvērtīgā zeme atrodas tajā pašā administratīvajā teritorijā, kur atrodas bijušais īpašums. Savukārt gadījumā, ja personai tiek piešķirta līdzvērtīga zeme citā administratīvajā teritorijā, par zemes kadastrālo uzņēmīšanu jāmaksā pašam īpašniekam.

Likumdevējs, noteiktu apsvērumu vadīts, var pieņemt lēmumu sniegt īpašu finansiālu atbalstu kādai personu grupai. Tajā pašā laikā likumdevējs nevar pārkāpt vienlīdzības principu, nepamatoti neietverot kādas personas atbalsta saņēmēju grupā.

Līdzvērtīga zeme tiek piešķirta bijušajiem īpašniekiem vai to mantiniekiem tādēļ, ka likumā noteikto ierobežojumu dēļ īpašumtiesības uz bijušo zemes īpašumu nav iespējams atjaunot. Lai izvērtētu, vai administratīvā teritorija, kurā īpašums atrodas, ir objektīvs kritērijs kadastrālās uzņēmīšanai par valsts budžeta līdzekļiem līdzvērtīgas zemes saņemšanas gadījumā, ir nepieciešams izšķirt vairākas līdzvērtīgas zemes saņēmēju kategorijas.

Likuma „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos” 17.panta trešā daļa nosaka prioritātes līdzvērtīgas zemes saņemšanai, proti, Centrālā zemes komisija atjauno īpašuma tiesības uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi, ievērojot šādas prioritātes:

1) pieprasījums par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu, kā arī īpašuma un mantošanas tiesības apliecinātie dokumenti iesniegti likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” un likumā „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” noteiktajos termiņos, bet bijušajiem zemes īpašniekiem, kuri līdz 1940.gada 21.jūlijam uzsāka izpirkt (aizpirka) Latvijā atstātos vācu izceļotāju nekustamos īpašumus no Vispārējās Lauksaimniecības bankas vai Valsts zemes bankas, vai viņu mantiniekiem neatkarīgi no pieprasījuma iesniegšanas termiņa;

2) pieprasījums par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu iesniegts likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” noteiktajos termiņos,

bet īpašuma un mantošanas tiesības apliecinājošie dokumenti iesniegti pēc likumā noteiktā termiņa;

3) pieprasījums par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu, kā arī īpašuma un mantošanas tiesības apliecinājošie dokumenti iesniegti pēc likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” noteiktajiem termiņiem.

Minētā panta 3.¹ – 3.³ daļā noteikts:

1) šā panta trešās daļas 1.punktā noteiktās prioritātes personām īpašuma tiesības uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi atjauno pēc to izvēles (iesnieguma) vietējās pašvaldības teritorijā vai rajona teritorijā, kurā atrodas bijušais zemes īpašums, vai citu vietējo pašvaldību teritorijā;

2) ja, izskatot šā panta trešās daļas 2. vai 3.punktā noteiktās prioritātes personu pieprasījumus, tiek konstatēts, ka vietējās pašvaldības teritorijā zemes reformas pabeigšanai paredzētās zemes kopplatība ir mazāka par attiecīgo personu šīs vietējās pašvaldības teritorijā īpašuma tiesību atjaunošanai pieprasīto zemes kopplatību, šīm personām īpašuma tiesības uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi atjauno pēc to izvēles (iesnieguma) vietējās pašvaldības teritorijā vai rajona teritorijā, kurā atrodas bijušais zemes īpašums;

3) ja, izskatot šā panta trešās daļas 2. vai 3.punktā noteiktās prioritātes personu pieprasījumus, tiek konstatēts, ka rajona teritorijā zemes reformas pabeigšanai paredzētās zemes kopplatība ir mazāka par attiecīgo personu šā rajona teritorijā īpašuma tiesību atjaunošanai pieprasīto zemes kopplatību, šīm personām īpašuma tiesības uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi atjauno pēc to izvēles (iesnieguma) rajona teritorijā, kurā atrodas bijušais zemes īpašums, vai citu vietējo pašvaldību teritorijā.

Līdz 2007.gada 14.jūnija likumam „Grozījumi likumā „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos” Centrālajai zemes komisijai bija tiesības atjaunot bijušajiem zemes īpašniekiem vai viņu mantiniekiem zemes īpašuma tiesības uz viņiem pastāvīgā lietošanā piešķirto vai brīvo, valstij piekrītošo zemi, ja rakstveida iesniegums par īpašuma tiesību atjaunošanu un dokumenti, kas apliecina zemes īpašuma vai mantošanas tiesības, iesniegti Centrālajā zemes komisijā līdz 2008.gada 1.septembrim. Likums nenoteica nekādus papildu kritērijus, pēc kuriem personai tiktu piedāvāts līdzvērtīgs zemesgabals. Tādējādi personām varēja tikt piešķirts līdzvērtīgs zemesgabals neatkarīgi no tā, kādā administratīvajā teritorijā atradās bijušais zemes īpašums.

No minētā regulējuma var izšķirt šādas līdzvērtīgas zemes saņēmēju kategorijas, kuras nav veikušas zemes kadastrālo uzmērīšanu:

- personas, kurām līdz 2007.gada 13.jūnijam ir piešķirta brīvā, valstij piekrītošā zeme jebkurā vietā pēc viņu izvēles;

- 1.prioritātes pretendenti, kuriem īpašumtiesības pēc to izvēles var tikt atjaunotas uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi vietējās pašvaldības teritorijā vai rajona teritorijā, kurā atrodas bijušais zemes īpašums, vai citu vietējo pašvaldību teritorijā;

- 2. un 3.prioritātes pretendenti, kuriem īpašumtiesības pēc to izvēles var tikt atjaunotas uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi vietējās pašvaldības teritorijā. Ja vietējās pašvaldības teritorijā zemes reformas

pabeigšanai paredzētās zemes kopplatība ir mazāka par attiecīgo personu šīs vietējās pašvaldības teritorijā īpašuma tiesību atjaunošanai pieprasīto zemes platību, tad šīs personas var pretendēt uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi arī rajona teritorijā, un, ja arī tajā zemes reformas pabeigšanai paredzētās zemes kopplatība ir pārāk maza, tad – arī uz zemes reformas pabeigšanai paredzēto zemi citu vietējo pašvaldību teritorijā.

Saskaņā ar apstrīdēto normu 2. un 3.prioritātes pretendentiem varēs rasties tiesības uz piešķirtās līdzvērtīgas zemes kadastrālo uzmērīšanu par valsts budžeta līdzekļiem, ja konkrētajā vietējās pašvaldības teritorijā būs zemes reformas pabeigšanai paredzētā zeme. Ja šādas zemes vietējā pašvaldībā nebūs, 2. un 3.prioritātes pretendentiem būs jāpiesakās uz līdzvērtīgu zemi citā administratīvajā teritorijā, un piešķirtā līdzvērtīgā zeme būs jāuzmēra par saviem līdzekļiem. Šīs abas personu grupas (kurām līdzvērtīga zeme tiks piešķirta tajā pašā administratīvajā teritorijā, kur atrodas bijušais zemes īpašums, un kurām līdzvērtīga zeme tiks piešķirta citā administratīvajā teritorijā) ir personas, kurām īpašumtiesības nevar tikt atjaunotas uz zemesgabalu, kas atradās personu īpašumā uz 1940.gada 21.jūliju un kurām tāpēc ir tiesības uz līdzvērtīgas zemes saņemšanu. Šīs personas ir ietvertas vienā pretendentu grupā (piemēram, 2.prioritātes pretendenti), kas nozīmē, ka šo personu tiesiskais stāvoklis ir identisks. Līdz ar to šīs personas atrodas vienādos un salīdzināmos apstākļos. Tomēr vienai personu grupai, kuras bijušais īpašums atrodas administratīvajā teritorijā, kurā vairs nav zemes reformas pabeigšanai paredzētas zemes, zemes kadastrālā uzmērīšana jāveic par saviem līdzekļiem. Līdz ar to pret šīm personām ir atšķirīga attieksme.

Lai noskaidrotu, vai šai atšķirīgajai attieksmei ir leģitīms mērķis, ir jāņem vērā gan zemes reformas mērķis, gan apstrīdētās normas iespējamais mērķis.

Atjaunojot neatkarīgās Latvijas tiesību sistēmu, likumdevējam, ievērojot tiesiskas valsts principus, bija pienākums veikt pasākumus, lai iespēju robežās izlīdzinātu arī iepriekšējā režīma nodarītos zaudējumus un atjaunotu taisnīgumu (*sk. Satversmes tiesas 2003.gada 25.marta sprieduma lietā Nr.2002-12-01 secinājumu daļas 1.punktu*). Tādējādi atzīstams, ka zemes reformas mērķis jau kopš paša zemes reformas sākuma ir bijis taisnīguma atjaunošana likumdevēja iespēju robežās.

Lai minēto mērķi sasniegtu, likumdevējs paredzēja īpašumtiesību atjaunošanu, atdodot dabā bijušo zemes īpašumu vai piešķirot līdzvērtīgu zemi pagasta teritorijā, un, ja tur nebija iespējams piešķirt līdzvērtīgu zemi – rajona vai citu rajonu teritorijā (likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” 13.pants). Tādējādi no minētā redzams, ka likumdevēja mērķis ir bijis atjaunot to stāvokli, kāds pastāvēja uz 1940.gada 21.jūliju. Ja tas likumā noteiktu apstākļu dēļ nebija iespējams, likumdevējs bija paredzējis piešķirt zemi pēc iespējas tuvāk tam zemesgabalam, kas personai piederēja uz 1940.gada 21.jūliju. No minētā secināms, ka zemes reformas normas vērstas pēc iespējas uz tā stāvokļa atjaunošanu, kāds pastāvēja 1940.gada 21.jūlijā.

Atjaunojot īpašumtiesības vai saņemot līdzvērtīgu zemi, kadastrālās uzmērīšanas veikšana par valsts budžeta līdzekļiem tajā administratīvajā

teritorijā, kurā bijušie zemes īpašumi atrodas, tika noteikta ar 1995.gada 1.augusta grozījumiem Ministru kabineta 1993.gada 26.oktobra noteikumos Nr.16 „Par zemes reformas un zemes privatizācijas darbu finansēšanas kārtību” (turpmāk – MK noteikumi Nr.16). Zemes reformas reglamentējošo normatīvo tiesību aktu vairākkārtēju grozījumu rezultātā atsevišķos laika posmos personām bija iespējas izvēlēties līdzvērtīgus zemesgabalus arī ārpus tās administratīvās teritorijas, kurā atrodas bijušais īpašums. Tā kā likumdevēja mērķis bija piešķirt zemi pēc iespējas tuvāk tam zemesgabalam, kas personai piederēja uz 1940.gada 21.jūliju un tādējādi veicināt taisnīguma principa ievērošanu, MK noteikumu Nr.16 1.1.2.apakšpunkta regulējums veicināja šā mērķa sasniegšanu. Proti, gadījumos, kad personas izvēlējās līdzvērtīgus zemesgabalus tajā pašā administratīvajā teritorijā, tika sasniegts likumdevēja iecerētais mērķis – izvēlētais zemesgabals atradās pēc iespējas tuvāk tam īpašumam, kas personai piederēja uz 1940.gada 21.jūliju. Savukārt, ja personas, subjektīvu apsvērumu vadītas (piemēram, uzskatot kāda zemesgabala iegūšanu īpašumā par īpaši izdevīgu), izvēlējās līdzvērtīgu zemesgabalu citā administratīvajā teritorijā, tad likumdevēja izvirzītais mērķis tika sasniegts daļēji – personas gan ieguva īpašumā zemesgabalu saistībā ar to, ka uz bijušo zemesgabalu īpašumtiesības nevarēja tikt atjaunotas, tomēr konkrētais zemesgabals neatradās tajā pašā administratīvajā teritorijā. No zemes reformas normatīvajiem tiesību aktiem secināms, ka līdzvērtīgu zemesgabalu uzmērīšana par personas līdzekļiem citā administratīvajā teritorijā varēja tikt ieviesta ar mērķi mazināt to gadījumu skaitu, kad personas ieguva kādu zemesgabalu izdevīguma dēļ. Šāds MK noteikumu Nr.16 1.1.2.apakšpunktā ietvertā regulējuma leģitīmais mērķis var tikt atzīts par leģitīmu.

MK noteikumu Nr.16 1.1.2.apakšpunktā noteiktā kārtība ietverta likuma „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” 22.panta pirmās daļas otrajā teikumā. Tomēr faktiskie un tiesiskie apstākļi kopš 1995.gada ir būtiski mainījušies. Zemes reformas gaitā zemesgabalu skaits, ko varētu piešķirt kā līdzvērtīgu zemi, ir krietni sarucis. Ir ieviests detalizēts normatīvais regulējums, kā rezultātā personas izvēles tiesības uz līdzvērtīgu zemesgabalu ir krietni ierobežotākas. 2. un 3.prioritātes pretendenti nevar izvēlēties līdzvērtīgu zemesgabalu citā administratīvajā teritorijā, ja vietējā pašvaldībā ir zemes reformas pabeigšanai paredzētā zeme. Turklāt pašvaldībās zemes reformas pabeigšanai paredzētās zemes ir tik, cik tās ir. Bijušajā Rīgas rajona teritorijā zemes reformas pabeigšanai paredzētās zemes vispār nav (*sk. Informācija bijušajiem zemes īpašniekiem par zemes reformas pabeigšanu, www.vzd.gov.lv*). Tādējādi, piemēram, personām, kurām ir tiesības uz līdzvērtīgu zemi par īpašumu, kas atrodas bijušajā Rīgas rajona teritorijā, zemes kadastrālā uzmērīšana saskaņā ar apstrīdēto normu būtu jāveic par saviem līdzekļiem. Ir acīmredzami, ka šīm personām nav iespēju izvēlēties līdzvērtīgu zemesgabalu tajā pašā administratīvajā teritorijā, kurā atrodas bijušais īpašums. Līdz ar to apstrīdētajā normā ietvertais mērķis uz 2. un 3.prioritātes pretendentiem nav attiecināms. Arī cits mērķis, kādēļ 2. un 3.prioritātes pretendentiem, kam no viņu gribas neatkarīgu iemeslu dēļ nevar piešķirt līdzvērtīgu zemesgabalu tajā

pašā administratīvajā teritorijā, kur atrodas bijušais zemes īpašums, un tādēļ ir jāsedz kadastrālās uzmērīšanas izdevumi pašiem, nav saskatāms. Tādējādi atzīstams, ka attiecībā uz 2. un 3.prioritātes pretendentiem apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91.pantā ietvertajam vienlīdzības principam.

1.prioritātes pretendenti ir īpaša personu kategorija. Šīm personām ir tiesības pretendēt uz līdzvērtīgu zemi visā valsts teritorijā.

Tās, pirmkārt, ir personas, kuras pieprasījumus par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu, kā arī īpašuma un mantošanas tiesības apliecināšos dokumentus ir iesniegušas likumā „Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos” un likumā „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” noteiktajos termiņos, tomēr no viņu gribas neatkarīgu iemeslu dēļ īpašumtiesības vairāk nekā 15 gadu laikā nav atjaunotas. Šīs personas bija ievērojušas likumos noteiktos termiņus.

Otrkārt, tās ir personas – bijušie īpašnieki, kuri līdz 1940.gada 21.jūlijam uzsāka izpirkt (aizpirka) Latvijā atstātos vācu izceļotāju nekustamos īpašumus no Vispārējās Lauksaimniecības bankas vai Valsts zemes bankas, kā arī viņu mantinieki. Šīm personām bija liegta īpašumtiesību atjaunošana īpašuma apliecināšu dokumentu trūkuma dēļ (*Izskata iespēju atjaunot īpašuma tiesības vai piešķirt kompensāciju baltvācu zemes izpircēju mantiniekiem, www.lv.lv, publicēts portālā 2007.gada 1.februārī*); šos dokumentus Latvijas Valsts vēstures arhīvs uzgāja tikai 2006.gadā.

Pastāv iespēja, ka 1.prioritātes pretendenti, izvēloties līdzvērtīgus zemesgabalus, varētu vadīties no subjektīviem apsvērumiem par izdevīgāko zemesgabalu. Līdz ar to attiecībā uz šīm personām apstrīdētā norma sasniegtu savu leģitīmo mērķi. Tomēr jāņem vērā tas, ka 1.prioritātes pretendentu tiesības zemes reformas laikā ir ierobežotas vairāk nekā citām personām, kurām bija pieejami vēsturiskos faktus apliecinājoši dokumenti un kuras ievēroja likumos noteiktos termiņus dokumentu iesniegšanai. Ja valsts un pašvaldības iestādes attiecībā uz 1.prioritātes pretendentiem būtu izpildījusi savus pienākumus pienācīgā kārtībā, šīm personām, ļoti iespējams, varētu atjaunot īpašumtiesības uz bijušo zemes īpašumu vai piešķirt līdzvērtīgu zemi tajā pašā administratīvajā teritorijā, un papildu izdevumi (saskaņā ar apstrīdēto normu jāapmaksā kadastrālās uzmērīšanas darbi gadījumā, ja līdzvērtīgā zemes tiktu piešķirta citā administratīvajā teritorijā) šīm personām nebūtu jāveic. Apstrīdētā norma attiecībā uz 1.prioritātes pretendentiem nav samērīga. Proti, valsts noteiktu personu (1.prioritātes pretendentu) tiesības ir ierobežojusi vairāk nekā citu tādu personu tiesības, kas atradās vienādos un salīdzināmos apstākļos (kurām, ievērojot likumā noteikto kārtību, ir izdevies saprātīgā laikā posmā atjaunot īpašumtiesības uz bijušo zemes īpašumu vai saņemt līdzvērtīgu zemesgabalu). Ievērojot minēto, tas, ka pret šīm personām attieksme būtu tāda pati, kā pret personām, kuru tiesības nav bijušas attiecīgā veidā ierobežotas, nenestu tādu labumu sabiedrībai, kas būtu ievērojami lielāks par 1.prioritātes pretendentiem nodarīto zaudējumu. Līdz ar to apstrīdētā norma attiecībā uz 1.prioritātes pretendentiem nav samērīga un tādējādi neatbilst Satversmes 91.pantam.

Attiecībā uz personām, kurām līdz 2007.gada 13.jūnijam ir piešķirta brīvā, valstij piekriņotā zeme citā administratīvajā teritorijā pēc viņu izvēles

(ņemot vērā to, ka vietējā pašvaldībā ir bijušas zemes reformas pabeigšanai paredzētas zemes), apstrīdētā norma sasniedz savu leģitīmo mērķi, kā arī ir samērīga. Valsts ir uzņēmusies saistības atdot nacionalizētos īpašumus pēc iespējas tuvāk bijušajiem īpašumiem. Ja personai ir vēlēšanās iegūt papildu labumu – zemes īpašumu, viņasprāt, kādā izdevīgākā vietā, valstij nav jāsedz personas izdevumi par šāda zemesgabala uzmērīšanu.

Citādi ir gadījumos, kad personai objektīvu iemeslu dēļ nav iespēju saņemt līdzvērtīgu zemi tajā administratīvajā teritorijā, kur atrodas bijušais zemes īpašums. Apstrīdētā norma vērsta uz to, lai personas pēc iespējas mazāk izvēlētos līdzvērtīgu zemi citā administratīvajā teritorijā. Gadījumos, kad persona objektīvu iemeslu dēļ nemaz nevar izvēlēties zemesgabalu tajā pašā administratīvajā teritorijā, kur atrodas bijušais zemes īpašums, šai normai, tāpat kā 2. un 3.prioritātes pretendentu gadījumā, nav konstatējams leģitīmais mērķis. Tādējādi šādos gadījumos apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 91.pantam.

Ar cieņu,

tiesībsarga vietā

V.Slaidiņa

Kukle 67686768